

Izhaja:
10. in 25. dan vsakega
meseca.

Dopisi naj se izvolijo
frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.
Za inserate se plačuje
po 10 kr. od garmond-
vrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:
za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto VIII.

V Celovcu 25. junija 1889.

Štev. 12.

Valentinu Vodniku.

Z odkritjem spomenika, postavljenega prvemu slovenskemu pesniku, izkazala se bode bela Ljubljana 29. in 30. junija zopet kot prava in pristna mati in stolica Slovenije oživiljena. Ponosno nam bñje srce videčim, da je prvi spomenik v središči slovenskem in prvi slovenski spomenik sploh posvečen v čast in slavo pesnika **Valentina Vodnika**. S tem pokladajo Slovenci žrtvo hvaležnosti na žrtvenik drage jim domovine. Priznavajo pa ob enem s tem slovesnim činom, da znajo čislati pesništvo, njega blažilno moč in upliv slovestva do probujenja narodne ideje in do razvoja narodnega mišljenja. Vspehi, ki se nam kažejo danes 80 let po smrti slavljenega pesnika, gotovò ne bi bili tako velikanski, da ni se oglasila v prsih neumrlega Vodnika ista pevška žila, ki je budila in navduševala sovremenike njegove, ki budi še dandanes nezavedneže in navdušuje zavedne rojake slovenske.

Pesništvo in z njim človeški vzgledi slavijo se v Vodnikovem spomeniku. Pesništvo je oni neusahljivi vir, iz katerega zajemamo pravo, čisto veselje; pesništvo krepi in oživlja človeka zemljana hirajočo dušo, da more prenašati pusto vsakdanje življenje; pesništvo nam blaži srce, povzdiguje človeka, predstavljajoč mu trojico človeških vzgledov: dobro, pravo, lepo.

Vodnik opozoril je prvi na narodno pesništvo in narodni život sploh; poprijel se je tudi ljudske omike. Ideja narodnosti probudivši se v požaru francoskega prevrata prodrla je zmagonosno po vsej Evropi, dospela tudi v nas Slovence. Slavljeni pesnik razvil je takoj prapor narodnosti, zastavo one misli, pod katero se še sedaj slavno in zmagovalno borimo za naš obstanek. Vzemimo slovenskemu narodu misel narodnosti — ne bo ga več. Vodnik ustanovil je prvi slovenski časnik; Vodnikove „Novice“ kazale so pot, katero hodijo in morajo hoditi časniki, kojih namen je pouk naroda in razširjenje narodne omike. Vodnik položil je temelj vsem slovenskim slovarjem, vzdignivši zaklad slovenskega jezika ter pokazal milino, krepkost in bogastvo drage nam materinščine. Vodnik deloval je plodonosno na šolskem in znanstvenem polju.

Kip, ki se bode slovesno odkril prihodnjo nedeljo, naj glasno priča vsemu svetu, da in kako zna rod slovenski častiti in slaviti velmoža in pesnika, kateri je — kakor že kaže njegovo ime — bil svojim rojakom vodnik v pravem pomenu besede. Zatorej tudi mi, ki se v duhu udeležujemo slavnostnih govorov pridružujoči se brezštevilnim častiteljem pesnika slavljenca, kličemo Vodnik-u prvemu slovenskemu pesniku, buditelju priprostega naroda, Vodniku ustanovitelju slovenskega časnikarstva, Vodniku utemeljitelju slovenskega slovarja Vodniku marljivemu duhovniku, šolniku in bistremu učenjaku: Slava!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Potovalcem v Ljubljano.) Tisti, ki greste v Ljubljano na Vodnikovo slavnost, ne smete pozabiti med drugimi znamenitostmi ogledati si največo lepoto Ljubljane, ondote lepe cerkve. Če tistih ne pogledate, niste Ljubljane videli. V škofovi ali stolni cerkvi poglejte si podobo sv. treh kraljev na levi strani zraven glavnega altolja. Najlepša ljubljanska cerkev je Št. Jakobska. Tam vidite mnogo stranskih altoljev, kterih svetniki so vsi iz mrameljna izsekani. Zdaj so jo menda župnik Rozman tudi od zunaj lepo poslikati dali. Veličastna je tudi Trnovska cerkev sv. Janeza Krstnika. V dveh lepih zvonikih visijo zvonovi, ki dajejo veličastne glasove. Nemška ali križarska cerkev je sicer najmanjša v Ljubljani, pa ne smete je prezreti, kajti ona ima najlepše slike, ktere je naredil sloveči slikar Canon (Kanon). Le poglejte si podobo na glavnem altolju in na strani sv. Jurja, pa boste priznali, da takih slik ni povsodi videti. Nunska cerkev je visoka, čedna in svetla. Poglejte si tudi frančiškansko cerkev, in če morete, idite zjutraj k žegnani maši, bote slišali, kako tam dečki lepo pojejo. Za glavnim altoljem je še ena kapelica skrita s podobo Matere Božje, na tisto ne smete pozabiti. Potem si oglejte novo cerkev Jezusovega Srca. Tudi Št. Peterska cerkev se Vam bo dopadla. Kedar greste na Rožnik, kjer je menda zdaj nov veliki altar, spomnite se pod hribom kapelice Lurške Matere Božje. Prepričali se bote, da so v Ljubljani cerkve veliko bolj lepe in ozaljšane, kakor v Celovcu, in da je tam res krščansko mesto.

Iz Celovca. (Slovensko petje na Koroškem.) Čeravno Koroška slovi zavolj lepega petja, vendar velja to le bolj za Nemce in ponemčence; med trdimi Slovenci pa je petje močno zanemarjeno. Temu se ni čuditi, saj se jim je ves čas dosti slabo godilo, da so le redko prišli v tisto voljo, v kterej se petje rodi. Stari kmečki spevi so se večidel pozabili; in nikogar ni bilo, da bi bil učil nove, lepe pesmi, kakor jih znajo Slovenci na Štajerskem, Kranjskem in Primorskem. Narodnih učiteljev ni, in če bi še kateri bil, se ne sme pokazati na dan. Treba bo tedaj skrbeti, da izbudimo na Koroškem tudi slovensko petje. Lepo petje blaži srce, širi omiko in razveseljuje vsako pošteno družbo, ker vsim povzdiguje srca. S slovenskim petjem se je že marsikteri zmrzlak ogrel za ljubezen do mile slovenščine. Povsod so zbužali národe z národnim petjem. Stvar tedaj ni malenkostna, ampak zelo potrebna je, da si ustanovimo najprej v Celovcu svoj pevski zbor. Ščasom se bo potem lepo slovensko petje razširilo po celej deželi. — Ob jednom opozarjamo slovenske pevske zборе in sploh vse prijatelje slovenskega petja, da je pričel z dnem 1. majnika izdajati g. Ljudevit Kuba v Podebradih na Češkem veliko izvorno zbirko jugoslovenskih pesmij. Prvi snopiči (osem na številu) obsegali bodo slovenske národne pesmi, ki bodo stali skupaj 3 gld. 20 kr. — Slovenci, sežite po tej izdaji in tudi podružnice sv. Cirila in Metoda naj si jo naročijo, da si gledé slovenskih pesnij odpomorejo iz zadrege in da morejo svojim udom pri veselicah z lepim domačim slovenskim petjem napravljati dostojno veselje.

Iz Št. Ruperta pri Velikovcu. V Vašem predzadnjem listu Vam dopisnik ni prav poročal o našem gospodu župniku in zidanju farovža. „Da se resnica prav spozna, je treba čuti dva zvona!“ Mi prvič vsi kmetje prav spoštujemo in čislamo vestnega gospoda župnika in izvrstnega pridigarja. Drugič smo pa želeli, kakor tudi omenjena oporekajoča čislana naša soseda, da se nam vendar dozida primerno stanovanje za gosp. župnika, ker nas tako rekoč resnično skoraj nič ne velja. Pač pa nas je vodila pri tem želja, da bi se kupilo pohištvo Rudolfijevo, ktero ni daleč proč, in nam je bilo ponujano, ter bi se dalo združiti s slovensko šolo, ktere smo prav potrebni in bi nam tako ne bilo treba velikanskih doklad v Velikovec plačevati.

Iz Grabštanjske okolice. (Kresovi na čast sv. Cirilu in Metodu). V poslednjem „Miru“ št. 11 je nek vneti rodoljub iz Kotmarevesi opomnil, da naj se v okolici tamošnjega kraja na predvečer godu sv. Cirila in Metoda, to je 4. julija, napravijo kresovi. Nek rodoljub iz Grabštanjske okolice pa misli, da naj se imenovani večer letos napravijo kresovi ne le samo v Kotmirski okolici, ampak po vseh gorah slovenskega Gorotana in zakaj? — Bilo je 14. maja, ko so nemški liberalci tudi na Koroškem obhajali spomin 20 letnega jubileja sedanje brezverske in nemškutarske šole in o tej priložnosti so tudi oni zažigali kresove še celo po naših slovenskih krajih, kakor postavim v Rožni dolini. Ali ne storimo tedaj mi Slovenci prav, da letos tudi mi na večer 4. julija v čast sv. Cirilu in Metodu napravimo prav veliko kresov in s tim našim nasprotnikom prav jasno pred oči posvetimo, da mi koroški Slovenci s sedanjo brezversko in nemškutarsko šolo nikakor nismo in ne bomo zadovoljni, ampak da mi terjamo 1. šolo, v kteri se bojo naši otroci poučevali v duhu tiste sv. krščanske katoliške vere, ktero sta nekda s tolikim trudom sv. apostola sv. Ciril in Metod tudi po naših slovenskih krajih razširjevala in 2. šolo, v kteri se bojo naši otroci zraven nemškega tudi v svojem maternem slovenskem jeziku gladko brati in pisati učili. Kakor so tedaj 14. maja nemškutarji z njihovimi kresovi, in to celo po slovenskih krajih, nas hujskali in dražili, naj jim tedaj to hujskanje vrnimo 4. julija lepo s tim nazaj, da napravimo tudi mi kresove, da tako z istimi počastimo sv. Cirila in Metoda, aposteljna vseh Slovanov, in tudi našim nasprotnikom pokažemo, da njihova brezverska in nemškutarska šola nam nikakor ni po volji. Zatorej: Kjerkoli na Koroškem verni in rodoljubni Slovenci prebivajo, naj letos in potem vsako leto naprej dné 4. julija zvečer to očitno pokažejo z zažiganjem lepih kresov. Naj gre Slovan na dan!

Iz Kotmarevesi. (Zahvala.) Odbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico poslal je gospodom slovenskim državnim poslancem naslednjo zahvalo: „Z veliko radostjo zaznali smo koroški Slovenci, kako ste se Vi, velečastiti gospodje poslanci, v državnem zboru nevstrašno potegovali za nas, posebno pa za to, da bi odstranili nedostatnosti in krivice, ki se nam godé gledé šol. — Na oběnem zboru podružnice sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico, ki se je vršil v Šent-Kandolfu dné 2. junija t. l., mnogostevilno zbrani Slovenci iz Kotmarevesi, Žihpolj, Vetrinja, Hodiš in Bilčovsa so z velikim navdušenjem

odobravali Vaše delovanje v državnem zboru za slovensko šolstvo na Koroškem. Podpisano načelnštvo podružnice sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico, enoglasno pooblaščen od vseh pri omenjenem obćnem zboru zbranih Slovencev, vstreza želji ter izreka s tem v njihovem imenu najtoplejšo zahvalo Vam za obilni trud, s katerim ste se potegovali za slovensko šolstvo na Koroškem, ter Vam naznanja, da se zbor popolnoma pridruži zahvali podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico, ter onej, katero so izrekli koroški rodoljubi slovenskim državnim poslancem v 7. številki „Mira“ tega leta.

V Kotmarivesi, dné 9. junija 1889.“

(Sledijo podpisi podružničnega odbora.)

Iz Št. Kandolfa pri Kotmarivesi. (God sv. Cirila in Metoda. — Kresi.) Dné 5. prihodnjega meseca praznovali bodemo god naših blagovestnikov in apostolov slovanskih sv. Cirila in Metoda. Po teh dveh svetnikih čuli so naši pradedi prvič „pismo od Boga“ v svojem materinem jeziku; spoznala sta namreč, da doseže pouk svoj pravi namen, da ublaži in omika človeka in ga poučuje v potrebnih resnicah sv. vere. Izumila sta v ta namen Slovanom slovansko pisavo, jih poučevala in jim priskrbela knjige v njih domačem slovenskem jeziku. Slovenci, bodimo jim za veliko to dobroto hvaležni in da pokažemo svojo hvaležnost, napravimo tedaj na predvečer njih godovnega dné 4. julija po vseh hribih in gorah, koder prebivajo zavedni Slovenci, prav mnogo kresov ter zatrdimo svetu, da smo še zvesti katoliški Slovenci, in da ni nas volja, dati si iztrgati iz rok in srca sveto zapušćino teh dveh naših blagovestnikov. Saj mi lahko odkritosćno razodenemo pošteni namen teh kresov in ni nam treba posluščevati se sredstev, kakoršnih so se dné 14. maja o priliki 20letnice nove šolske postave posluščevali naši nasprotniki, da so slepili ljudi ter na ta naćin skušali doseći svoj namen. Vse podvzetje pa se jim je izjalovilo in so gledé kresov takrat sami popolnoma pogoreli.

Od Gospe Svete. (Sklep sv. misijona.) Vsako leto pride o binškoštih mnogo romarjev v procesijah v Gospo Sveto. Letos pa je bil še sv. misijon, ki je bil končan na binškoštni pondeljek. Vreme je bilo tudi krasno. Zato se ni čuditi, da se je ljudi vse trlo. Ne bom pretiral, če rećem, da jih je bilo do 10.000. V cerkvi, na mirodvoru in na glavnem trgu pri Marijinem stebri in bližnjih ulicah je bila taka gnjeća, da si se le težko skozi preril. Sedanji dekan č. g. Šašl so cerkev tako okrasili, da je ta veličastna stolnica brez dvoma najlepša cerkev na Koroškem. Zvonovi pa tako mило pojejo, kakor bi na orgle igral. — Na tem svetem kraju se je tudi videlo, da katoliška cerkev ne pozna národnega prepira. V cerkvi se je pridigovalo nemški, pred cerkvijo pa slovenski. Množica je bila namešana iz Slovencev in Nemcev, pa res ne vem povedati, katerih je bilo več; saj so tako mirno skupaj stali in s procesijo hodili, kakor rodni bratje. Bog daj, da bi po vseh krščanskih deželah zmagala načela katoliške cerkve, potem bo tudi odurnega prepira med národi kmalo konec.

Iz Lahovć pri Cerkljah. (Raznoterosti.) Vreme imamo prijetno in letina do zdaj še dobro kaže. Pšenica, rž, oves, krompir, vse lepo raste

in obeta obilno žetev. — Tudi pri nas se mnogo govori o Vodnikovi slavnosti, in nemara da jih pojde z Gorenjskega mnogo v Ljubljano na ta národni praznik. Pravijo, da bo slavnost velikanska. Vodnik je tako čast tudi zaslužil. Kajti pred njim je bila smrtna tihota po vsej Sloveniji. Gospóda je bila vsa ponemćena, kmet pa ni imel kaj brati, nihće se ga ni usmilil, da bi mu spisal potrebnih knjig za pouk in omiko. Vodnik pa je Ilirijo iz spanja zbudil in začel pisati slovenske bukve; za njim so vstali drugi in tako imamo Slovenci danes zadosti bukev in časopisov, ako se jih hoćemo posluščevati. — Žganje, ta divja voda, je nekoliko slujeje veljave zgubilo; ljudje ga ne pijejo več toliko. Nekaj je tudi to pomoglo, da se je nekoliko podražilo. Sreća bo, ako iz naših krajev čisto zgine. — Žalostno je, da v našem kraju nemamo ne posojilnice, ne bralnega društva. Pri vas Koroščih je več národnega življenja, čeravno ste še le pred kratkim delati začeli. — Velika napaka je pri naših kmetih, da gnojnico v vodo spuščajo. Vodo grdo onesaži, in kako prav bi prišla, ko bi jo vozili na njive in travnike!

Od sv. Ane v Slov. Goricah. (Kresovi.) Komu veljajo kresovi? Kresovi se zažigajo v čast vstalemu Žveličarju na veliko soboto večer, takratni kresovi so najvzvišenejši. Dalje se zažigajo v čast svetnikom, zlasti onim, do katerih ima kteri národ najvećje spoštovanje. Tudi svetnim osebam se kresovi užigajo, in to samo svitlemu cesarju, kadar obišće svojo deželo in ljudstvo; in škofu v oni fari, kjer se sv. birma deli. Nezaslišano pa je, da so nekteri novošegni olikanci na Koroškem začeli s tem demonstracije — pridigajoć, naj bi ljudstvo prižigalo kresove v čast 20letnice šolske postave. No, tega še nam je manjkalo! Odloćno rećemo: da takim povodom ne veljajo kresovi. Hvala Bogu, da ljudstvo ni ubogalo teh liberalnih krićaćev. Vse naj ima svoj prostor, meje in namen, tako tudi kresovi. Ker se pa bliža za nas Slované letos zopet veseli dan, najpomenljivejši dan (5. julij), dan, v katerem bodemo praznovali god naših dveh najvećjih, najblaženejših in najplemenitejših mož — sv. Cirila in Metoda, ker sta onadva za Bogom najvećja dobrotnika v tem, da sta nam prinesla luć sv. vere in oliko krščansko, zaradi tega se nju moramo hvaležno spominjati vsako leto. Slavimo ju toraj z najvećjo častjo v cerkvi kakor zunaj. Njima veljajo od naše strani, kakor od Slovanov — kresovi. Dragi Slovenci: na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem in Primorskem; zlasti ti mladina, zažigaj njima v čast prekrasne kresove, ki bodo kakor prijazne lućice nam kazali pot tje gori proti nebesom, kjer živite blagi duši naših dveh apostolov. Topići naj naznanjajo oni veseli dan in zastave trobojnice naj vihrajo s stolpov; dekleta naj z venci in milimi pesmicami slavijo naša plemenita moža. Sv. maše se naj v ta namen slućijo in snujejo podružnice šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Stori se naj, kolikor je za vsako faro — mogoće.

Kaj dela politika.

Pražki nadškof grof Schönborn so postali kardinal. — Nevarno so zboleli nadškof in kardinal G anglbauer na Dunaju. — V kratkem

bojo volitve za deželne zборе v Galiciji, na Češkem, Tirolskem, Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji. V Galiciji si stojijo nasproti Poljaki in Rusini. Prvi so močnejši, vendar pa upajo Rusini pridobiti nekaj novih sedežev. Sicer so pa oboji razcepljeni v dve stranki; pri Poljaki je ena grofovsko stranka, ki vleče bolj z graščaki, druga pa demokratična, ki hoče povzdigniti veljavo mestjanov in kmetov nasproti grajščakom; Rusi (Rusini) pa so razcepljeni v „stare“ in „mlade“. Tudi na Češkem so si Slovani med seboj v laséh, ter drug drug z drugega z blatom ometujejo, da je že grdo. Nasprotno pa so češki Nemci zložni in edini, ter nočejo nič vedeti o tem, da bi se spravili s Čehi. Vendar pa se čuje, da bi že radi nazaj ustopili v deželni zbor (do zdaj so se namreč kujali), pa jih je sram. Na Tirolskem je tudi stara pravda med katoličani in liberalci, tako pri Nemcih, kakor pri Lahih; vendar je katoliška stran močnejša. Na Kranjskem imajo tudi prepir, pa ne z Nemci, ampak Slovenci med seboj. Pa to se bo menda že poravnalo. Na Goriškem je še najbolj mirno. Volili bojo prejšnje poslance. Vendar bi morali Slovenci po tem težiti, da dobijo enkrat večino v deželnem zboru, saj jo imajo tudi v deželi. To bo se ve da še le takrat mogoče, kedar Gorica slovenska postane. V Istri je hud boj, na eni strani stojijo Slovenci in Hrvati, na drugi pa Lahi. Pričakuje se, da bojo združeni Slovani pridobili nekaj novih sedežev. V Dalmaciji so tri stranke: hrvaška, srbska in laška. Hrvatje in Srbi so se bojda zvezali; potem Lahi ne bodo dosti opravili. — 130 čeških Sokolcev je šlo k razstavi v Pariz, in tam so bili z velikim navdušenjem sprejeti. Nemcem to potovanje ni po volji. Dobili so tudi pri tekmovalni telovadbi vse prve in najlepše dobitke.

V zunanji politiki je začela mrzla sapa pihati. V Berlinu so začeli plat zvona bít, pravijo, da se Rus močno k vojski pripravlja. — Perzijski šah ali kralj potuje spet po Evropi; najprej je bil v Petrogradu, potem je šel v Berlin, zdaj pride pa menda na Dunaj. On išče najbrž le kratkega časa, nekteri pa ugibajo vse sorte reči. V Berlinu so ga bojda hoteli pregovoriti, da bi se z Nemčijo zvezal, in da bi bil potem Rus od vseh strani od sovražnikov obdan. To bi se še lahko verjelo. — Naš vojaški minister bo tudi 8½ milijonov več zahteval za vojaške potrebe. To ne kaže posebno na mir. Pravijo, da bojo že letos vsi naši vojaki dobili puške repetirke. Ne verujemo, da bi to veljalo tudi za deželno brambo. — Tudi v Švici bojo upeljali puške repetirke. — Od 4. do 11. avgusta bojo v Lucernu na Švicarskem zbrani tisti možje, ki delajo na to, naj se suženjstvo v Afriki odpravi. — Med delavci po tovarnah je veliko gibanje po vseh deželah. Oni ustavljajo delo in tirjajo boljše plače. V mnogih krajih so to tudi dosegli. V Turinu na Laškem so se celo ženske po robu postavile: 500 delavk je ustavilo delo, in te so še drugim delati branile. Morali so vojake nad nje poslati. — Tudi sv. Oče papež spoznajo, da se delavcem v mnogih krajih krivica godi. Pisali so nekemu imenitnemu možu v Švici, ki se poteguje za delavce, ga pohvalili in rekli, da to ni prav, da že nežne otroke v fabrike jemljejo in jim zdravje pokvarijo, odrasčeni pa so potem brez dela, ker nočejo tako po ceni delati kakor otroci; rekli so,

da za matere ni tovarna pravi kraj, ampak hiša in kuhinja; možki pa naj se tudi predolgo ne upregajo, ampak naj se jim privoščijo čas počitka. Tako sv. Oče skrbijo za vse stanove. Sicer pa se v Švici v kratkem zbere mednarodno posvetovanje o delavskih rečéh. — V Rimu so framazoni spomenik postavili brezvercu Giordanu Brunu, da bi jezili sv. Očeta papeža. Sv. Oče so ukazali tisti dan (binkoštno nedeljo) ob osmih zjutraj vse cerkve zapreti.

Gospodarske stvari.

Živo plotovje. Vrtnarski nadzornik Hermann v Proskavi priporoča zasajenje živega plotovja. Navetuje pa ta-le način: zemlja bodočemu živemu plotu naj se pripravi 1 meter široko in 80 centimet. globoko. Ko je zemlja se posedla, zasadimo 2- do 3letna drevesca ali sadike v dveh vrstah, za debelejši plot v treh, ki so 20 cm. narazen, sadike pa v vrstah po 15 cm. vsaksebi. Prva leta treba vršičke prirezavati in sadike k tlem pritiskavati in med seboj prepletati. Tako se dela, dokler se vsaka večja vrzel ne skrije. Zatem je umestno z vrtnimi škarjami živi plot pravilno dvakrat obrezati. Najboljše rastline za živi plot so beli glogov trn, gaber, potem: višnja (cerasus Mahaleb, Weichselkirsche), brest (ulmus campestris var. suberosa, Feldulme). Posebno ta nam daje izvrstnih živih plotov, ki so gosti do tal in dobra skrivališča in vališča ptičem. Tudi brinje (juniper communis, Wachholder) priporočajo; vendar pri tem moremo oprezni biti pri obrezovanju.

„Vrt.“

Za poduk in kratek čas.

Vodnikova slavnost.

Na praznik sv. Petra in Pavla, dné 29. in 30. t. m., se bo obhajala v Ljubljani velika slavnost. Odkrila se bo iz bronovine vilita podoba pisatelja in prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika. Iz vseh krajev bojo prihiteli Slovenci v Ljubljano, čitalnice, bralna društva, požarne brambe, sokolska društva s svojimi banderi, dolenske vojaške garde, narodne godbe, potem brez števila posamičnih rodoljubov in rodoljubkinj, kmetov in gospodov, duhovnikov, uradnikov itd.

S čim si je Vodnik tako čast zaslužil, hočemo v kratkem razložiti. Žalostno je bilo v Slovincih pred sto leti in še pozneje, v prvi dóbi sedanjega stoletja. Kmet je bil podložnik graščine, v kateri je gospodovala nemška gospôda. Trdo delo je bila njegova osoda, družega pouka ni poznal, razun tistega v cerkvi. Nikogar ni bilo, da bi slovenskim kmetom pisal poučne knjige in časnike v njih jeziku. Gospôda po mestih je bila večjidel nemška. Pač se je včasih kakemu Slovincu posrečilo, da je prišel v šole in postal gospod, ali da je s pridnostjo prišel do bogastva. Toda slovenska beseda je bila takrat tako zavržena in zaničevana, da so vsi taki potegnili z Nemci, da so sami začeli nemško govoriti in tudi svoje otroke po nemško izrejevali. Tako je bil gosposki jezik povsodi le nemški. Kdor se je hotel bolj izučiti, moral se je najprej nemško naučiti, in potem je vzel nemške bukve v roke,

kajti slovenskih ni bilo. Velika množica Slovencev po deželi, ki nemško niso znali, ostala pa je brez omike in pouka. Bolj pa so bili Slovenci nevedni, bolj so bili zaničevani in tembolj so bili stiskani; saj si sami pomagati niso znali. Takrat so bili Slovenci v resnici „podlaga tujčevi peti“. Zdelo se je, da bo slovenskega rodu kmalo konec. Mesta so bila vsa v tujih rokah; kdor je kaj imel, in kdor je hotel kaj veljati, pačil in spakoval se je po nemško; slovenskega imena ga je bilo sram, in če je enkrat nemško znal, bilo ga je sram povedati, da je sin slovenskih starišev.

Zdaj se rodi* v zgornji Šiški pri Ljubljani poštemu kmetu sinček, kteremu so dali ime Valentin. Pošljejo ga v latinske šole in ko jih dovrši, izvoli si duhovski stan. Ko nastopi svojo vzvišeno duhovsko službo, pogleda mladi, bistroumni mož okoli sebe in vidi, v kako žalostnem stanu živi njegov slovenski rod. Njegovo plemenito srce to hudo peče. Brž je spoznal, da se Slovenci ne bojo povzdignili do večje veljave in sreče, dokler nemajo bukev v svojem jeziku. Koj začne delati. Bog mu je bil podaril pesniško žilo, to se pravi, zmoglost in talent, pesmice zlagati. Naredil nam je lepo vrsto slovenskih pesmic. Dá jih natisniti, in ljudstvo jih je z veseljem prebiralo. Kako so bili Slovenci takrat zanemarjeni, pokazal nam je v pesmi od nemškega in slovenskega konja: prvi je bil vesel, čvrst in bister, drugi pa je ves medel in s povešeno glavo v hlevu stal, ker so mu dajali premalo jesti. Najbolj znana je Vodnikova pesem „Ilirija oživljena!“ ktero je naredil pod francosko vlado, kajti Francozi pod prvim Napoleonom so štiri leta vladali na Kranjskem. Omikani Slovenci so se takrat radi imenovali „Ilirce“, h kterim so prištevali tudi Hrvate in Srbe, ker so mislili, da se bojo Slovenci, Hrvatje in Srbi s časom spojili v en sam narod, kteri bi se po stari Iliriji imenoval ilirskega in bi bil trdna podlaga mogočne Avstrije. Oni so še dalje mislili, ko naši sedanji politiki, in kdo vé, če ni bila njih misel prava in dobra in če se ne bo še enkrat vnovič oživila? Razun pesmij pa je Vodnik spisal še mnogo drugih rečij, ktere naštetih bi bilo tukaj preobširno in tudi nepotrebno. Zadosti je povedati, da je on začel spisovati slovenske bukve, in za njim so prišli drugi ter so nadaljevali njegovo delo. Ljudstvo se je začelo učiti slovenskega branja, in stari kakor mladi so začeli z veseljem prebirati bukve, ktere je izdal Vodnik in za njim drugi pisatelji. Ko je toraj Bleiweis začel „Novice“ izdajati, našel je že obdelano zemljo; ljudje so že brati znali in so imeli kolikor toliko že veselja do slovenščine in slovenskega berila. Tudi Prešern in Koseski se naslanjata na Vodnika, kajti od njega sta prejela ogenj rodoljubja in od njega sta prejela tisto domoljubno občinstvo, brez kterega noben pisatelj ne more bití, kajti brez poslušalcev bo vsak govornik zgubil veselje in potihnil. Se ve da so bili časi dozoreli, da se je moral Slovenec iz spanja zbuditi, in da ni bilo Vodnika, morda bi bil kdo drugi to delo izvršil. To pa Vodnikove zasluge nič ne manjša. Morda bi se bilo potem naše prerojenje zakasnilo za kakih dvajset let ali še več. Tudi Ameriko bi bil morda kdo drugi

našel, ako ne bi bilo Kolumba, toda lahko da še le čez kakih sto let pozneje.

Spoštujmo in častimo tedaj spomin nepozabljivega Vodnika, ki je zavolj nas Slovencev toliko skrbij in sitnostij prestal in nikdar ni nehal, naš rod braniti in ga ljubiti. Ni mogel strpeti, da bi bil Slovenec na svoji zemlji zaničevan, zato je zapel:

„Od nekdanj že tukaj
Štanuje moj rod,
Če vé kdo za druž'ga,
Pové naj, od kod?“

Svoje rojake Kranjce je tako lepo k pridnosti opominjal v pesmi:

„Kranje, tvoja zemlja je zdrava,
Za pridne nje lega najprava,
Sreča te išče, um ti je dan,
Našel jo bodeš, če nisi zaspan.“

in še dalje:

„Lenega čaka strgan rokav,
Pal'ca beraska, prazen bokav.“

V tako priprostih in prisrčnih besedah je znal Vodnik svoje rojake buditi! Bil je zmirom vesel in včasih je zapel tudi kako okroglo, kar pa je na starost obžaloval, kakor sam pravi:

„Kdo rojen prihodnjih
Bo meni verjel,
Da v letih nerodnih
Okrogle sem pel?“

Vodnik je sam vedel, da njegov spomin pri Slovencih ne bo zginil in da njegove pesmi ne bojo pozabljene, zato si je sam naredil nagrobni napis, s kterim hočemo ta članek končati:

„Ne hčere, ne sina
Po meni ne bo,
Dovolj je spomina,
Me pesmi pojó.“

Smešničar.

Hlapec: „Naredite mi nove škorne, pa le trdno, da jih bom dolgo nosil.“

Čevljar: „Veš kaj, vkup jih zveži in čez rame obesi, pa jih boš nosil, da jih boš še sit.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. K Vodnikovi slavnosti v Ljubljano podalo se bode preko sto Slovencev iz Koroške. Do sedaj oglasilo se je samo kmetov in posestnikov iz različnih krajev naše dežele čez šestdeset na številu. V Ljubljani bodo koroški Slovenci pri prihodu na kolodvoru dné 28. t. m. po slavnostnem odboru in tamošnjih rodoljubih slovesno vsprejeti. Tudi nam poročajo rodoljubi iz Gorenjskega, da bodo vlak, s kterim se bodo vozili koroški Slovenci, na raznih krajih s streljanjem pozdravljali. Tako se pripravljajo Kranjci, naši sosedni slovenski bratje, zoper ktere naši nasprotniki vedno in neprestano hujskajo, da koroške Slovence pri tej priliki slovesno počasté in s tem pritrdijo, da so z nami enih misli in enega srca ter da med kranjskimi in koroškimi Slovenci ni nikake razlike. Koroški Slovenci bodo pa pri tej slavnosti tudi lahko osobno spoznali gg. slovenske državne poslance, one može, ki so se letošnje leto na Dunaju tako krepko potegovali za naše šolske koristi; izrekla se jim bode pri tej priliki od udeležencev naših dostojna in zaslužena zahvala. — V Št. Mohoru je

* Pesnik Val. Vodnik porodil se je dné 3. februarja 1758. leta in je umrl dné 8. januarja 1819. leta nagloma za kapom.

umrl e. k. okr. glavar Filip Eder. Prej je bil komisar v Velikovecu. Slovencem je bil še dosti prijazen. Naj v miru počiva! — Majhen štrajk so napravili Tominski delavci v Špitalu, kjer ravna hudournike. Ustavili so delo in naznanili svoje pritožbe. Okr. glavar je menda stvar poravnal. — Iz Velikovške okolice se nam piše, da ni res, da bi se bila dva posestnika ustavila zidanju farovža, ampak le vlada je zahtevala komisijo. Posestniki vsi spoznajo, da je farovž potreben. Nekega moža pa zdaj po nedolžnem stiskajo, češ da je on poslal v naš list zadnji dopis o Št. Rupertskem farovžu. Mi potrdimo, da od tega moža nikakega dopisa prejeli nismo in da oni, ki nam je to poročal, še v Št. Rupertu ni. — Pri Poračah so se skale utrgale in zasule železniški tir. Poštni vlak je imel zavolj tega dve uri zamude. — V Blatogradu so blagoslovljeni s tatovi. Enemu je bilo ukradeno tele, drugemu voz, tretjemu prešiček in še več tacega se čuje. — Požarni brambi v Knežji vesi so svitli cesar podarili 100 gld. — Nekemu kmetu je bilo v Celovcu ukradenih 52 gld. Redar Stiplovšek je tatu zasledil in našel pri njem še žensko obleko, vredno 30 gld., katero je pred kratkim ukradel neki gospodičini. — Razpisane so učiteljske službe v Št. Janžu, na Bistrici in v Borovljah; pa samo za Št. Janž se tirja znanje slovensčine. Žmirom stara pesem! — Posojilnico snujejo v Grebinju. — Postaje načelniku v Ukvah je tovrni vlak stlačil dva prsta na nogi. Morali so mu je odrezati. — Dravbrežka posojilnica ima odslej uradne ure vsaki četrtek od 9. do 12. ure dopoldne. Ob enem se nam piše, da ni res, kar je „Mir“ poročal, da bi bila Dravbrežka posojilnica od Šmihelske 1000 gld. na posodo vzela; ona ima sama denarja za potrebo. — Prošnje za slovensko šolo so podpisali in odposlali v Vogereh in v Šmihelu pri Pliberci. — Urednik Dobernik je bil v pravdi z župnikom Alešem iz Vetrinjskega Klostra oproščen; porotniki so ga nekrivega spoznali. — Župan Koch iz Otmanj, ki je tožil župnika Wanka in urednika bar. Mandorffa, je od pravde odstopil, ker so se stranke pred obravnavo pobotale. — Na Štebenski planini je strela užgala neko koč (bajto), ki je zgorela. — Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico imela je dne 18. t. m. svoje letno zborovanje, katero je bilo prav dobro obiskano. V odbor so bili voljeni: č. gg. J. Wieser, predsednik; Janez Ure, podpredsednik; B. K. Rossbacher, blagajnik, in Fr. Treiber, tajnik. Rešilo se je povoljno več važnih stvari in konečno sklenilo, da se v dan 7. jul. t. m. služi v čast slovanskim apostolom sv. Cirilu in Metodu v cerkvi pri sv. Duhu slovesna sv. maša s pridigo. — „Hranilno in posojilno društvo za Celovec in okolico“ je potrjeno in bode pričelo v kratkem uradovati. Obširneje poročamo zaradi pomanjkanja prostora v prihodnjem listu.

Na Kranjskem. Za Vodnikovo slavnost se delajo velike priprave. — V Milicevi tiskarni so izišle „Vijolice“, zbirka pesmic za mladino, zložila znana pisateljica Lujiza Pesjakova. — V Šmartnem pri Litiji so osepnice ponehale, morijo pa še v Št. Vidu pri Zatičini. — Na Robu bojo letos obhajali 100 letnico, kar imajo lastno faro. — Iz Črnomeljskega okraja je šlo letos že 700 ljudi v Ameriko; pred njimi pa je šlo že 3000 belih Kranjcev v novi svet. — V Stari Loki so imeli sv. misijon.

— V Sori je med Božjo službo treščila strela v zvonik in omamila šest ljudi. — Novo cerkev so sezidali v Dobravcu na Belokranjskem. — V Ljubljani je padel vojak z drugega nadstropja in se do smrti pobil. — Umrl je slovenski pisatelj Ivan Belec, župnik pri sv. Duhu nad Krškem. — Sokolska slavnost v Novem mestu se je preteklo Binkoštno praznike sijajno završila. Mnogo Sokolov je bilo došlo iz Kranjskega in Hrvatskega; ravno tako tudi blizo štirideset telegramov.

Na Štajerskem. V Ločah pri Konjicah so imeli šulferajnarji svoje zborovanje. Njih trud pa je zastoj, spodnji Štajer ostane slovensk. — Pri Planini je stekel pes ogrizel tri ljudi in več psov. — Strela je ubila posestnika Šparovca v Partinji v slov. goricah. — Okoli Sotle se klatijo predrzni tatovi. — V Šmartnem pri Slov. Gradcu so tatovi ulomili v nadžupnijsko shrambo in trem cerkvam odnesli denar, skupaj 160 gld. — V Ljubnici so pri občinskih volitvah zmagali Slovenci. — Pri sv. Petru blizo Maribora je nek potepuh s kamnom pobil Franca Dvoršaka in mu vzel 40 gld. Na sumu je France Peklari iz Šmartna, kterega so že zaprli.

Na Primorskem. Goriška posojilnica ima hranilnih ulog 32.000 gold., rezervnega zaklada 929 gld., izposojenih 45.353 gld., čistega dobička je bilo v preteklem letu 1072 gld. — V Trstu so izišle pesmi Zakrajškove pod naslovom „Lira in Cvetje“. Dobijo se za 60 kr.

Po drugih deželah. V Bosni je zavoljo roparjev razglašena hitra sodba. — V Frankobrodu se je naša cesarica skoraj ponesrečila, ker je iz tira skočil tisti vlak, s katerim se je vozila; vendar se visoki gospej nič ni zgodilo. — Okoli Prage je bila huda ploha in povodenj, da je podrla 19 hiš, utonilo je pa 32 ljudi. Presv. cesar so poškodovanim poslali 2000 gld. — V Indiji je bojda taka kuga in lakota, da umrje vsak dan 1000 ljudi. — Tudi v Ameriki imeli so v nekterih krajih povodenj. Utonilo je bojda 20.000 ljudi. V Johnstownu je med povodnijo še goreti začelo. Samo v tem mestu je poginilo blizo 2000 ljudi. — V Bolgariji je še iz turških časov dosti roparjev. Zdaj so zopet dva na smrt obsodili. — Pogorelo je mesto Zbarac v Galiciji. Več tisoč ljudi je brez strehe. — Da je tudi v Nemčiji žganjpitje zelo razširjeno in oškoduje narod, kažejo sledeče številke. Na Pruskem se je leta 1886 ponesrečilo 811 ljudi v pijanosti, 508 se jih je samih sebe usmrtilo, 1174 jih je umrlo, 5000 oseb ležalo je v bolnišnicah vsled pijančevanja. Od 100 umorov se jih je vršilo 40 pod uplivom žganih pijač, od 100 ubijan 63, od 100 telesnih poškodovanj 65, od sto prestopkov proti nramnosti 77. Izračunilo se je, da v Nemčiji vsako leto 10.000 ljudi umrje na pijanski blaznosti, več kakor 100.000 pa si okrajša življenje po preobilnem žganjpitju.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Svitli cesar so kanoniku č. g. Jos. Hueberju podelili vitežki križ Franc-Josipovega reda. Za faro Špital na Dravi je prezentiran č. g. Fr. Guggenberger, stolni kaplan v Celovcu. Č. g. župnik Fr. Barborič preseli se iz Št. Jakoba v Rož. dolini na faro Št. Tomaž. Oskrbnik Št. Jakobske

fare v Rožu č. g. And. Aplen je postal provizor ravno tam. Umrl je č. g. Janez Tiefenthal, deficient, dne 8. junija v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici. Sv. birna v Možicah bode dné 2. julija namesto 7. julija t. l.

Spored slavnosti

ob odkrivanji VODNIKOVEGA spomenika v Ljubljani dne 28., 29. in 30. junija 1889. leta.

Dne 28. junija:

Sprejem gostov.

Ob 8 uri zvečer koncert na čitalničnem vrtu, pri katerem bodeta sodelovala **Blejska zdravška godba** (oddelek godbe dvornega gledališča) in pevsko društvo „**Slavec**“.

Dne 29. junija:

Ob 7. uri zjutraj **sv. maša** v cerkvi na **Rožniku**, katero bode daroval častiti gospod c. kr. gimnazijski profesor **Tomo Zupan**; pri maši bode pel čitalniški pevski zbor.

Ob 10. uri **ogledovanje** deželnega muzeja „**Rudolfinum**“.

Opoludne **obed** v raznih gostilnah.

Po obedu **sprehod** pod Turn ali Grad.

Ob polu 6. uri odhod iz čitalnice na **pokopališče** pri sv. Krištofu, kjer polože „**Slovenska Matica**“, „**Pisateljsko društvo**“ in druga národna društva vence na Vodnikov grob, in kjer bode pelo društvo „**Slavec**“.

Ob 8. uri **gledališka predstava** v čitalnični dvorani. Igrala se bode „**Mesečnica**“, opereta pod vodstvom g. prof. Gerbiča s sodelovanjem Blejske godbe, in „**Svoji k svojim**“, veseloigra v jednem dejanji, spisal za to slavnost dr. J. Vošnjak.

Po gledališki predstavi **koncert** na čitalničnem vrtu, pri katerem bodeta sodelovala **Blejska zdravška godba** in čitalniški pevski zbor.

Dne 30. junija:

Ob polu 10. uri dopoludne se zberó národna društva na čitalničnem vrtu, od koder odidejo na Sv. Jakoba trg.

Ob polu 11. uri slovesna **sv. maša** v cerkvi pri **sv. Jakobu**, katero bode daroval prečastiti gosp. stolni prošt dr. **Leonard Klofutar**. Petje oskrbi Št. Jakobski cerkveni pevski zbor pod vodstvom gosp. L. Belarja.

Ob 12. uri se **odkrije Vodnikov spomenik** na Valvasorjevem trgu z nastopnim sporedom:

1. **Slavnostni govor** gosp. c. kr. gimnazijskega ravnatelja **Fr. Wiesthalerja**.
2. **Streli na Gradu** naznanijo, da se je odkril spomenik, pred kterega národna društva položé vence.
3. **Kantata** „Vodniku“, besede **Ant. Funtka**, skladba dr. **B. Ipavca**; pel bode zbor „**Glasbene Matice**“ in ž njo združenih vnanjih in Ljubljanskih pevcev, pod vodstvom g. prof. **Gerbiča**.
4. Predsednik odbora za Vodnikov spomenik, gosp. **dr. Josip Vošnjak**, izroči spomenik v last in varstvo mestni občini Ljubljanski.
5. **Cesarska pesem**.

Ob 2. uri **banket** na čitalničnem vrtu.

Ob 5. uri **ljudska veselica** na **Jami** pri Žibertu na rojstnem domu **Vodnikovem**. Veselico priredi **Šišenska čitalnica**.

Naznanilo in vabilo.

V nedeljo dné 7. julija t. l. služila se bode ob 8. uri zjutraj v čast slovanskim apostolom sv. Cirilu in Metodu slovesna sv. maša s pridigo v cerkvi sv. Duha v Celovcu.

K prav mnogobrojni udeležbi vabi čestite ude in sploh vse Slovence iz mesta in okolice

Predsedništvo Ciril-Methodove podružnice za Celovec in okolico.

Naznanilo.

Vsem častitim udom podružnice sv. Cirila in Metoda „za Beljak in okolico“ naznanjamo, da se bode dné 5. julija, na praznik sv. Cirila in Metoda, služila po vseh farnih cerkvah, kjer ima naša podružnica svoje ude, peta sv. maša na čast svetima apostoloma in za vse ude in prijatelje naše družbe. — Velečastiti gospodje župniki v Podkloštru, v Šent-Lenartu, na Brnci, v Štebnji, v Ločah in na Zili bodo v nedeljo poprej oznanili, o kateri uri se bodo služile svete maše.

Vabimo torej, da se čestiti udje po svojih farnih cerkvah mnogoštevilno udeležijo te slavnosti.

Ob jednem prosimo častite ude, posebno mlajše, naj zažigajo na predvečer kresove na čast svetima apostoloma tudi po naših gorah, kakor bodo to storili naši bratje po vseh pokrajinah slovenskih. Bog in Slovenci!

Matija Wutti,

načelnik „podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico“.

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 8. uri zvečer na vrtu (ali v salonu) gostilnice hotela „zum Sandwirth“. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske srečke od 22. junija.

Linc 61 1 8 12 70

Trst 43 39 3 54 31

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:			
pšenica po	5 gld. 30 kr.	Sladko seno	2 gld. 50 kr.
rž	3 " 75 "	kislo	1 " 90 "
ječmen	— " — "	slama	2 " — "
oves	2 " 50 "	meterski cent (100 kil.)	— " — "
hejda	3 " 45 "	Frišen špeh kl. — gld. 65 kr.	
turšica	3 " 80 "	maslo	1 " — "
pšeno	7 " 80 "	mast	— " 75 "
proso	5 " 20 "	Navadni voli 110—150 gld.	
grah	— " — "	pitani voli	150—190 "
repica	1 " 10 "	junci	60—100 "
fižol, rudeči	5 " 60 "	krave	60—120 "
		junice	50—80 "
		prešički	8—15 "

Oglasila.

Živinski semenj

bode 12. julija t. l. v **Kotljah**. Povabljeni so kupei in prodajalec. **Županstvo.**

Zdravniško naznanilo.

Doktor vsega zdravilstva **Adolf Samitz iz Guštanja** zdravi kakor lani tudi letos po leti vsako nedeljo v svoji hiši v **Doberlivesi**. Posebno se na to opozorujejo vodenični ter taki, ki trpijo na enostranskem glavobolu, na trganju ali v želodecu. Kdor v pismu svojo bolezen natančno popiše (v slovenskem ali nemškem jeziku) in pridane nekaj svoje vode, pošljejo se mu zdravila tudi po pošti.

Dr. Adolf Samic,
v Guštanju (Gutenstein, Kärnten).

Uljudno naznanjam, da sem **odprl** svojo

odvetniško pisarno

v Slovenjem Gradcu

in se p. n. občinstvu toplo priporočam.

Dr. Valentin Temnikar,
advokat.

K seči ali košnji in žetvi

priporočam

sloveče bistriške kose in srpe ter prava bergamaška kamenja (oslé) za brušenje taistih, po najnižjih cenah.

Za obila naročila se uljudno priporoča

Fran Sadnikar,
Burggasse št. 7.

Mast za usnje

in za svetljenje usnja, novo iznajdena od podpisane, preiskana po e. k. vojnem ministerstvu, potrjena in v porabo vojakom dovoljena. Na dalje e. k. izkl. privilegirana

svetilna tinktura za usnje

(olju podobno svetilno črnilo za usnje), ki se ne sme zamenjati z navadnim lakom, ki je od najviše vojaške oblasti prepovedan, tudi naj se ne zamenja z navadno a preturo za usnje ali navadnim svetilom (biksom). To oboje dela skorjo po usnji; moja tinktura pa zleze v usnje, ga osvetli in ne zgubi svoje črne svetlobe. Na vsaki flašici ali škatlji je ime moje firme:

J. Bendik in St. Valentin.

V Celoveu prodaja oboje trgovec Mussi, Burggasse; v Beljaku Ornelle. Šploh se dobi v vseh večih krajih.

Potrjilo.

Poveljstvo e. k. dragonskega polka cesar Ferdinand št. 4.

Gosp. Jakobu Bendiku v Št. Valentinu.

Enns, 12. sept. 1888.

Gorenje poveljstvo potrjuje, da se je rabila Vaša svetilna tinktura za usnje za svetljenje jermenovja od vigredi 1886 pri celem polku in da se je prav dobro obnesla brez vsake škode za usnje. Wersebe, polkovnik.

Kmetija na prodaj. Hiša nova. Hlev 6 oralov njiv, nad 2 orala travnika, nad 2 orala pašnika, vse skupaj ležeče. Posebej 12 oralov gojzda. Tudi veliko sadja. Se prodá za 1900 gld. Prodá se tudi letošnji pridelek. Več pove posestnik Juri Vakovnik p. d. Seršenec v St. Lorenecu, pošta Ruda pri Pliberci.

Peter Markovič,

slikar in pozlatar v Rožeci, se priporoča častiti duhovščini in cerkvenim ključarjem za popravljanje in prezlačenje oltarjev, za križeva pota, prenovljenje ali novo izdelovanje cerkvenih slik itd. Cena nizka, delo solidno. Naročbe naj se blagovolijo adresirati: Peter Markovič, slikarski in podobarski mojster v Rožeci (Rosegg).

Bolezni želodca

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska zdravi se najvspešneje s

Piccoli-jevo

Esenco za želodec,

koja je tudi izvrstno sredstvo proti glistam. Pošilja jo izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti poštnemu povzetju.

Izdelovatelj jo pošilja v zaboječkih po 12 steklenic za 1 gld. 26 kr.; poštno stroške trpé p. n. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno na Koroškem: v Celoveu lekar Thurnwald na Novem trgu, Egger (pri angelju) v kolo-dvorskih ulicah št. 3, v Trbižu Siegel, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, in večina lekarn na

(Varstvena znamka.)

Kranjskem, Štajerskem, v Trstu, na Primorskem, na Hrvatskem, v Istriji, Dalmaciji in v Tirolih.

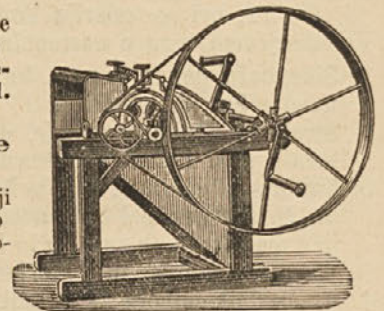
Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, mlini za grozdje in sadje } najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd.

Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

Ign. Heller, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Lastnik in izdajatelj Gregor Einspieler, župnik v Podklostru. — Odgovorni urednik Filip Haderlap.

Tiskarna družbe sv. Mohora v Celoveu.